

Debra Higgs Strickland

Drugi na Herefordskoj karti svijeta

Ovaj rad analizira Herefordsku kartu svijeta (oko 1300.) u okviru suvremenih teorijskih koncepata Drugosti i marginalnosti kako bi se pokazala razlikovnost između srednjovjekovnih i modernih ideologija. Kao autoritativna sinteza klasičnog geografskog učenja i kršćanskih teoloških uvjerenja, kopno, otoci i vodeni putovi Herefordske karte su napučeni stotinama sličnih ikona i natpisa koji prikazuju svjetske gradove, biblijske i mitološke likove, životinje, ptice, čudovišta i drugo. Među njima su mnogi Drugi koji se mogu identificirati, ali čije se kartografske lokacije ne uklapaju lako u moderne teorijske okvire, već signaliziraju složenije odnose između Nas i Njih, te između središta i periferije, posebno u Engleskoj, gdje je karta napravljena i prikazana. Drugost na Herefordskoj karti ne nose samo uobičajeni akteri – takozvane „monstruozne rase“ i nekršćanske skupine – već i božanske osobe koje dijele pravdu u nebeskom prostoru prikazanom na njegovom vrhu. Analiza odabranih prikaza otkriva da određeni likovi i mjesta na karti, koje su moderni kritičari obično identificirali kao marginalna, leže u konceptualnom središtu srednjovjekovnog kršćanskog identiteta. Udaljavajući se od paradigme središte–margina, također se istražuje kako su srednjovjekovne kartografske strategije poravnanja, suprotstavljanja i usmjerenosti poboljšale didaktičku vrijednost djela za srednjovjekovne hodočasnike, te se identificiraju primjeri lekcija koje su se mogle odvijati uz pomoć ili bez pomoći katedralnih vodiča kao interpretativnih posrednika. Zaključuje se da je prisutnost Drugih na Herefordskoj karti pomogla srednjovjekovnim gledateljima da se lociraju u njene geografske prostore i kršćanski svjetonazor, što utječe na to da teorijski koncept Drugosti ostaje održivo oruđe za proširenje našeg razumijevanja kulturne i ideološke složenosti srednjovjekovnih *mappa mundi*.